

AINA MOLL

L'«ESPANYOL» I EL «VALENCIÀ»

És hora que reaccionem contra les accions, molt intenses darrerament, que ataquen la unitat de la llengua catalana en el seu punt més feble: el del valencià. Fins ara no ens hem preocupat prou davant la pretensió del seu reconeixement com a llengua diferenciada del català. Si la Constitució espanyola declara el *castellà* llengua oficial de l'estat i ningú no discuteix que es pot dir també *espanyol*, ¿per què hem de témer que pel fet de l'oficialització del *valencià* a la Comunitat Valenciana li pugui ser negat el nom, i menys encara l'essència, de *català*?...

Ara bé, a qualsevol diccionari —inclosos tots els catalans— trobareu definit l'*espanyol* com a sinònim de *castellà* (i amb aquest nom el coneixen arreu del món), mentre que el *valencià* el defineixen com a *modalitat del català* —i el de l'Acadèmia Espanyola hi afegirà ara «...*que los valencianos sienten como lengua propia*». Des del punt de vista del polític —sigui de València, de Madrid o de Brussel·les— que no entén de filologia o no té ganes d'entendre-hi, no és absurd oficialitzar-lo, tant si és una llengua

diferent com una *modalitat* de la nostra, si hi ha un electorat propens a acceptar-ho. N'és prova el fet que el Govern de la Generalitat Valenciana, que usa i ensenya un model de llengua impecable, no s'atreveixi a pronunciar-se oficialment sobre el tema. El govern central, que no té cap inconvenient a publicar en *valencià* un text de modificació de la Constitució idèntic al text *atalà*, probablement no en tindrà tampoc a donar suport a una sol·licitud de reconeixement de la *llengua valenciana* pel Parlament Europeu, si arriba a ser-hi presentada. En previsió d'aquesta eventualitat, cal que els diccionaris i els manuals escolars facin constar que el valencià no és tan sols una modalitat dialectal del català, sinó també *el nom que rep la llengua catalana a la Comunitat Valenciana*. Si hi ha manuals escolars (com un de 5è d'EGB de l'editorial Anaya, que Pere Bonnín denunciava fa poc) que posen el valencià a la llista de *llengües* d'Espanya sense que ni el govern central ni els autonòmics, ni l'Institut d'Estudis Catalans, ni les universitats facin res per impedir-ho, ¿per què hauria de ser el Parlament Europeu més purista que tots ells?

[4-x-1992]

D'UN TEMPS, D'UN PAÍS

SETZE VISIONS
SOBRE LA CATALUNYA
DEL NORANTA-DOS

BARCELONA • 1993

EDICIONS DE LA REVISTA DE CATALUNYA

«Un llibre no gaire habitual. Un llibre que invita, en certa manera, a la lectura-zapping. Un recull de veus notables i diverses que, evidentment, són part important d'un temps i d'un país.» Amb aquestes paraules extretes del pròleg, Raimon presenta aquest volum que aplega els articles que del vint-i-tres d'abril al set de desembre aparegueren simultàniament, sota l'epígraf *D'un temps, d'un país*, en diferents mitjans de la premsa catalana no barcelonina. La categoria dels autors i la qualitat i la independència dels articles en la circumstància especial de l'any 1992 justifiquen que ara siguin recollits en un llibre.

D'UN TEMPS, D'UN PAÍS

SETZE VISIONS SOBRE LA CATALUNYA DEL NORANTA-DOS

per

Max Cahner, Salvador Cardús,
Josep Gifreu, Josep Huguet,
Isidor Marí, Aina Moll,
Josep Murgades, Salvador Oliva,
Josep M. Puig Salellas, Joandomènec Ros,
Maria Rúbies, Josep-Maria Terricabras,
Adolf Tobeña, Ricard Torrents,
Pere Verdaguer, Gerard Vergés

amb un pròleg
de Raimon

BARCELONA, 1993

EDICIONS DE LA REVISTA DE CATALUNYA

C·U·R·I·A·L

© els autors respectius, 1993
Primera edició: maig de 1993
Coberta i maquetació: Josep Palàcios
Editat per Curial Edicions Catalanes
carrer del Bruc, 144 - 08037 Barcelona
Impress a Novagràfik, carrer de Puigcerdà 127,
08019 Barcelona
ISBN: 84-7256-932-2
Dipòsit legal: B. 15110-1993

INTRODUCCIÓ

Entre el vint-i-tres d'abril i el set de desembre de 1992 setze escriptors, professors universitaris i especialistes en el camp de la comunicació i de la cultura van decidir de publicar, amb el suport de la Fundació Revista de Catalunya, una columna a les pàgines d'opinió de la premsa, diària o setmanal, de fora de Barcelona. *D'un temps, d'un país* era, manllevant el nom a una coneguda cançó de Raimon, el títol de la columna, que pretenia tractar des d'una òptica independent els temes que afectaven un país determinat —Catalunya, els Països Catalans— i un temps determinat —l'any 1992.

L'experiència, doncs, pretenia cobrir tot el territori del Principat i, en un segon estadi, també el de la resta dels Països Catalans. L'interès estava en l'elaboració d'un discurs que, no adreçat directament al lector barceloní, tingués la capacitat de fer-se llegir amb un grau similar d'implicació per un lector de Girona o de Tortosa, de Lleida o de Reus, de Tarragona o de Manresa, d'Igualada o de Vic, de Granollers o de Vilanova i la Geltrú, de Perpinyà o de Ciutat de Mallorca, posem per cas. Els setmanaris «El 9 Nou», «La Veu de l'Anoia», «Diari de Vilanova» i els diaris «Nou Diari», «Diari de Lleida»,

«La Mañana» i «Regió 7» en van garantir, de manera sincrònica i territorialment complementària, la difusió; difusió que, atesos certs problemes de darrera hora en algun cas i del tot aliens a la voluntat dels autors, podria haver estat fins i tot més àmplia. Malgrat tot, els dos-cents articles aplegats en aquest volum —n'hi ha tres d'inèdits, però— van permetre que, ininterrompudament al llarg de nou mesos, es poguessin formular opinions que, tal vegada, en mitjans de més abast no haurien pogut aparèixer, si més no en la conjuntura singular de l'any 1992.

És evident que el suport de la premsa no barcelonina i la voluntat de les setze persones implicades han permès —modestament, si es vol— que diferents empreses periodístiques se sumessin a un projecte necessari i fins avui prou singular, un esbós útil per a un possible model de premsa nacional que, tant per implantació i estructuració com per independència i continguts, encara ens cal i resta per fer.

Els autors voldrien dedicar un record ben especial a Maria Rúbies, que ens deixà el mes de gener del 1993.